

Arkivsak-dok. 21/01387-1
Saksbehandler Hege Cecilie Timm Bjørnerud

Saksgang
Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato

Ekstrabevilgning til lokalt koronatilskudd

Kommunedirektørens innstilling:

Kommunedirektørens innstilling:

Bamble kommunestyre vedtar:

1. Kommunestyret vedtar Alternativ 1.
2. Kommunedirektøren får fullmakt til å sette sammen en tiltaksplan som beskrevet i alternativ 1 sammen med næringslivet. Budsjettramme på tiltakene er resterende beløp etter tildelte midler som beskrevet i saken. Tiltaksplanen legges frem som en orienteringssak for formannskapet.

Vedlegg:

1. Notat vedrørende første del i alternativ 1.
2. Forslag til søknadskriterier for tilskuddsordning i Alternativ 2

Referanser i saken

Formannskapsmøte 14.01.2021

Bakgrunn

I formannskapet den 14.01.2021 fikk kommunedirektøren en politisk bestilling på å utrede og fremlegge en sak for politisk behandling, der de ønsker å tildele 1 million kroner som en korona-relatert bistand til små og mellomstore bedrifter, lokalt i Bamble. Dette med bakgrunn i at Bamble ikke fikk tildelte statlige midler i siste runde. Tilskuddet skal være en ekstra bevilgning lokalt og ses på som bistand til de bedriftene som opplever særlige utfordringer som følge av nasjonale og lokale smitteverntiltak. Det ble bedt om at saken kom opp til behandling i ekstraordinært formannskap og kommunestyre den 11.2.2021.

Det er fremlagt flere faste søkbare ordninger for næringslivet samt korona-relaterte krisepakker fra regjeringen, men nå i siste runde med utdelinger ikke fikk Bamble midler på grunn av at vår prosentvise arbeidsledighet ikke møtte kriteriene lagt til grunn. I denne forbindelse kom det en del reaksjoner på dette fra næringslivet og politikerne ønsket da å kunne bistå ved å tildele 1 million for å avhjelpe de mest kriserammede i Bamble. Behovet for likvider er så stort hos de enkelte bedrifter at det er en umulig oppgave å kunne dekke opp dette tapet. I tillegg er det mange som faller utenfor de ulike kriteriene i de ulike kompensasjonsordningene og krisepakkenes forskjellige søknadskriterier av ulike årsaker.

Saksfremstilling

Som ellers i landet så er det også i Bamble kommune reiselivsbransjen som er særlig hardt rammet. Innunder denne bransjekategorien kommer; transportnæringen, hotell /

overnattingsbedrifter, turoperatører, arrangementer / festivaler / konserter/opplevelser, kulturrelaterte næringer og restaurant / uteliv / cafe / catering.

Deler av den lokale handelen i Bamble har det tøft og vi ser at dette er knyttet direkte opp mot besøksnæringen. For å sette handel og reiseliv i relasjon så kan det nevnes at 71% av alle korttransaksjoner gjennomført i Bamble i sommeren 2020 var fra kortholdere bostedsregistrert utenfor Vestfold og Telemark fylke. Det vil si at av de resterende 29% som da anses som lokal handel også innbefatter hva vi anser som besøkende, fra eksempelvis Tønsberg, Kragerø, Skien og Dalen. Konklusjonen er at det er en liten prosentandel av den lokale handelen i Bamble i (høysesongen) som er relatert til faktisk lokal handel, altså gjennomført av innbyggere. Handelsnæringen i Bamble er helt avhengig av besøkende for å klare å opprettholde et helårs handelstilbud for lokalbefolkningen. Derfor er det særdeles viktig at vi ser dette med reiseliv, handel og bostedattraktivitet i sammenheng og forstår at dette også innebærer og danner grunnlaget for flere økonomiske drivere i kommunen vår. Wrightegaarden og Skjærgården Hotell og badepark er eksempler på lokale samfunnsøkonomiske drivere som genererer store overrislingseffekter i kommunen. Konklusjonen bak dette resonnementet er at vi skaper best driftsgrunnlag for hele bransjer ved å se hvordan disse skaper synergieffekter av hverandre og lever i et skjebnefellesskap. Samarbeid og felles løft er nøkkelen til at alle skal oppleve økt salg og etterspørsel.

Bamble kommune har gjennomført flere møter med mange ulike næringsaktører, relevante virkemiddelapparater og samarbeidspartnere for å få et klart bilde på hvordan situasjonen er i de ulike næringene i Bamble og sett på ulike løsninger for hvordan en slik tildeling kan best rigges. Når det gjelder korona-næringsfond så kan det nevnes at det er Skien Næringsfond (profesjonelt styre) som håndterer tilskuddsmidlene for Skien kommune. Ved tildelingen av statlige korona fondsmidler i juni 2020, fikk Vekt i Grenland oppgaven med å administrere tilskuddene for kommunene, i nært samarbeid med kommunenes næringsssjefer. Dette er et svært ressurs- og tidkrevende arbeid. Det er også en krevende øvelse å finne rettfærdige og gode kriterier og prosedyrer for tildeling, spesielt når dette ikke kommer fra staten, men vi må lage våre egne lokale ordninger for å løse våre lokale utfordringer og imøtekomme vårt lokale næringsliv sitt behov.

Det påpekes at det fredag 29.1.2021 ble annonsert at regjeringen kommer ut med mange flere krisepakker for ulike bransjer nå i løpet av kort tid samt at det stadig fremforhandles bedre dekningsgrad / vilkår for kompensasjonsordningene. Konkret innhold i disse annonseres om kort tid. Bedriftene må selv eller gjennom revisor/regnskapskontor søke på de ulike pakkene/kompensasjonsordningene. For de som her får større utgifter enn inntekter i forbindelse med søknadsprosessen er noe kommunen kan bistå med ved å lage en tilskuddsordning som dekker opp for dette tapet.

Det ble under formannskapsmøtet den 14.01.21 reist spørsmål vedrørende mulighet for å redusere de kommunale avgiftene for bedrifter som er hardt rammet av korona. Lovverket setter begrensninger og rammer for hva kommunen har mulighet å gjøre på dette området. Kommunen har mulighet på kort sikt å gi betalingsutsettelse for de kommunale avgiftene. Det vil gi bedriftene bedre likviditet og samtidig som kommunen holder seg innenfor rammeverket. Men det må nevnes at dette er en utsettelse av problemet og dersom bedrifter får mange ulike betalingsutsettelse så skyves bare problemene frem i tid hvilket byr på store driftsøkonomiske utfordringer ved neste korsvei.

Det bør også sies i denne sammenheng at dersom en bedrift mottar tilskudd så må dette inntektsføres. Dette vil i neste omgang bety at de får en kunstig høy inntektsside som vil gi negative økonomiske konsekvenser når de skal søke kompensasjonsordninger.

Administrasjonen har nå utredet denne saken og har vært i tett dialog med blant annet Bamble Næringsråd, Vekt i Grenland, Næringsssjef kollegiet i Grenland, Nav Bamble, Grenland Næringsforening, Visit Telemark, Handelstandsforeningen og gått bredt ut i direkte dialog med flere næringsrivende for å se på hvordan en korona-relatert tildeling på 1 million kroner best kan nyttiggjøres og komme fellesskapet til gode på en så rettfærdig måte som mulig. Vi har kommet frem til to ulike alternativer som vi ønsker å fremlegge for politisk behandling.

Alternativ 1:

Det fremkommer av utredningen at det er noen bedrifter som faller utenfor de ulike krisepakkene og kompensasjonsordninger. Noen av disse bedriftene pådrar seg kostnader til regnskapsførere /

revisorer som ikke refunderes av staten når de skal utrede om de kan søke midler. Det foreslås å legge til rette for at disse bedriftene kan søke om støtte for å dekke opp til 80% av denne søknadsutgiften, med en øvre grense på 10.000,- kr. pr. bedrift. Dette gjelder da for kompensasjonsordning 2 som ble iverksatt 18.1.2021. Søknadsfrist er 1.4.2021.

Resterende midler benyttes til å sy sammen en virkemiddelpakke som skal komme næringslivet til gode. Virkemiddelpakken vil gi de næringene som blør mest grunnet pandemien økt driftsgrunnlag fra påske og frem til høstsesongen. Det skal utarbeides en helt konkret tiltakspakke som vil ha størst mulig helhetlig effekt for næringslivet og Bamble. Denne tiltakspakken skal utarbeides av kommunedirektøren i samarbeid med Bamble Næringsråd, Nav Bamble, Visit Telemark og relevante sentrale samarbeidspartnere innenfor næringslivet virkemiddelpakken skal kobles opp mot vedtak i Handlingsplanen for næringsarbeid.

Alternativ 2:

Det opprettes et korona-relatert næringsfond i Bamble kommune der små og mellomstore bedrifter kan søke om frie midler.

Vekst i Grenland gis forvaltningsansvaret for oppfølging og fordeling av det ekstra bevilgede tilskuddet i samarbeid med Bambles kommunedirektør.

Det er utarbeidet et forslag til kriterier som ligger som vedlegg i saken.

Kommunedirektørens vurdering

Pandemien etterlater seg store økonomiske likviditetsbehov i næringslivet. Bamble kommune kunne gått for alternativ 2 og opprettet et næringsfond med søkbare midler, men basert på erfaringer fra tidligere prosesser og andre kommuners erfaringer i liknende prosesser så foreslår kommunedirektøren at alternativ 1 vedtas. På denne måten dekkes de bedriftene som faller utenfor de grunnleggende behovet for å tildeles kompensasjonsordningen og blir sittende igjen med en faktura til revisor / regnskapsfører. Søknadsutgifter blir her dekket 80% eller inntil 10.000.- kr. Resterende midler går til å sammenfatte en god tiltakspakke som skal avhjelpe de bransjene som trenger det mest. Denne tiltakspakken som kommunedirektøren utarbeider i samarbeid med næringslivet selv skal sikre de mest kriserammede bransjene på best mulig måte og legge næringsgrunnlaget for bedre drift for kommende sesong. Dette forslaget er godt forankret i næringslivet og de støtter denne formen for bistand som et alternativ til en ordinær søknadsbasert ordning. Det påpekes at en konsekvens for næringslivet med tilskuddsordninger er at de må inntektsføre tilskuddene og dermed blåser opp inntektssiden som i ettertid diskvalifiserer dem til å få full uttelling for statlige i kompensasjonsordninger som baserer seg på 30% omsetningsfall. En ordning der det opprettes et korona-relatert næringsfond med 1 million kroner til frie søkbare midler kan være en god ordning, men størrelsen på midlene vil mest sannsynlig ikke rekke langt eller kunne redde noen bedrifter i særlig grad. Det er også svært krevende å gjennomføre prosess som oppfattes som rettferdig. For å unngå denne type prioriteringer så legges det frem et annet forslag til vedtak.

Økonomikonsekvenser

Beløpet dekkes i sin helhet av driftsfondet.

Utsettelse av kommunale avgifter vil ikke medføre noe reel inntektstap for kommunen.

Konklusjon